ПРОЄКТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Національного університету
«Одеська морська академія»
Протокол №___ від «__»_____20__ р.
Діє з «___»_____20__ р.
В.о. ректора _____ В. М. Захарченко

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Управління судновими технічними системами і комплексами»
(загальний опис)

Рівень / цикл	Другий (магістерський) рівень вищої освіти / Другий цикл Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти
Кваліфікаційний рівень	7 рівень Національної рамки кваліфікацій
Галузь знань	J Транспорт та послуги
Спеціальність	J5 Морський та внутрішній водний транспорт
Спеціалізація	J5.02 Управління судновими технічними системами і комплексами

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Управління судновими технічними системами і комплексами

Рівень / цикл	Другий (магістерський) рівень вищої освіти / Другий цикл Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти
Кваліфікаційний рівень	7 рівень Національної рамки кваліфікацій
Галузь знань	J Транспорт та послуги
Спеціальність	J5 Морський та внутрішній водний транспорт
Спеціалізація	J5.02 Управління судновими технічними системами і комплексами

ПОГОДЖЕНО

Проректор з
науково-педагогічної роботи

_____ В. М. Захарченко

«___»_____ 20__ р.

Директор навчально-наукового інституту інженерії _____ М. О. Колегаєв «____»_____ 20__ р.	Гарант освітньої програми _____С. В. Сагін «____» _____20__ р.

Начальник навчально-методичного відділу _____Бортняк В.В.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою (проектною) групою у складі:

Гарант освітньої програми: Сагін С. В., д-р техн. наук, професор.
Члени робочої (проектної) групи:
Голіков В. А., д-р техн. наук, професор;
Колегаєв М. О., к-т техн. наук, професор;
Козьміних М. А., к-т техн. наук, доцент;
Парменова Д. Г., к-т техн. наук, доцент;
Кулєшов І. М., к-т техн. наук, доцент;
Литовенко А. А., технічний менеджер Стафф Центр Шипменеджмент Лтд. (за згодою);
Артеменко В. П., технічний директор судноплавної компанії «Innovative Ukraine» (за згодою);
Куропятник О. А., д-р філософії, докторант;
Руснак Д. Ю., аспірант;
Дадукін М. Б., здобувач вищої освіти.

Робоча (проектна) група затверджена наказом ректора Національного університету «Одеська морська академія» від «22» вересня 2025 р. № 324.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Освітньо-професійна програма розроблена відповідно вимогам до 7-го кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій України та враховує вимоги стандартів компетентності, встановлених Кодексом з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками (далі - професійний стандарт), який є додатком до Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками.

1.1. Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу

Національний університет «Одеська морська академія», навчально-науковий інститут інженерії Національного університету «Одеська морська академія».

1.2. Повна назва кваліфікації, яка присвоюється випускникам

Ступінь вищої освіти «магістр».

Спеціальність J5 «Морський та внутрішній водний транспорт».

Спеціалізація J5.02 «Управління судновими технічними системами і комплексами».

1.3. Офіційна назва освітньої програми

Освітньо-професійна програма «Управління судновими технічними системами і комплексами» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю J5 «Морський та внутрішній водний транспорт» (далі – освітня програма).

1.4. Тип диплому

Тип диплому – одиничний.

Обсяг освітньої програми 90 кредитів ЄКТС з офіційною тривалістю 1 рік 4 місяці за денною та заочною формами навчання.

1.5. Рівень/цикл освітньої програми

Другий (магістерський) рівень вищої освіти / 7 рівень Національної рамки кваліфікацій / Другий цикл Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

1.6. Передумови

Навчання за освітньою програмою можуть розпочати особи, які здобули ступінь бакалавра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) за спеціальністю J5 «Морський та внутрішній водний транспорт» або еквівалентною зі спеціалізацією «Управління судновими технічними системами і комплексами» («Експлуатація суднових енергетичних установок») або еквівалентною.

1.7. Мова(и) викладання

Українська та англійська мови.

2. ЦІЛІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Підготовка конкурентоспроможних фахівців для морської галузі через набуття здобувачами вищої освіти компетентностей та результатів навчання, необхідних для роботи в області морської інженерії (зокрема оволодіння компетентностями відповідно до вимог правила III/2 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками):

- для зайняття посад осіб командного складу суден річкового та морського транспорту;
- для роботи на підприємствах, в установах та організаціях, що займаються експлуатацією та/або здійснюють науково-дослідну діяльність та/або забезпечують підготовку фахівців для річкового та морського транспорту;
- для продовження навчання на третьому рівні вищої освіти.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Предметна область

Об’єкти діяльності: судна і засоби морського та внутрішнього водного транспорту річкового та морського флоту, управління їх експлуатацією, технічним обслуговуванням, реновацією і ремонтом; морська та річкова інфраструктура.

Об’єкти вивчення: методи дослідження, розробки, підготовки та організації виробництв, пов’язаних з управлінням технічними системами та комплексами суден (суднові механічні системи, електрообладнання, засоби автоматики і електронна апаратура, системи управління); методи організації та здійснення науково-дослідної діяльності; методологія наукової та педагогічної діяльності у вищих навчальних закладах.

Теоретичний зміст предметної області

Теоретичний зміст предметної області базується на системних знаннях в області теорії устрою судна, автоматичного управління, надійності, механічній інженерії, електричній інженерії; захисту довкілля, оцінювання ризиків та прийняття рішень, протиаварійного управління, управління ресурсами, математичного моделювання та оптимального управління.

Методи, методики та технології

Здобувач вищої освіти має оволодіти методами аналізу, синтезу, модернізації, організації експлуатації комплексів та систем морських транспортних засобів; а також методиками педагогічної діяльності; методологією наукових досліджень складних технічних інформаційно-зв'язаних суднових об’єктів.

3.2. Орієнтація освітньої програми

Прикладна. Програма спрямована на здобуття знань, умінь, розуміння, навичок та досвіду: з управління експлуатацією складних інформаційно-зв'язаних комплексів та систем, що забезпечують безаварійне функціонування суден та інших об'єктів морської та річкової інфраструктури; наукової та педагогічної діяльності у закладах вищої освіти та науково-дослідної діяльності в установах і організаціях морської та річкової інфраструктури.

3.3. Основний фокус освітньої програми та спеціалізації

Організація управління технічними системами та комплексами суден морського та внутрішнього водного транспорту.

3.4. Особливості освітньої програми

Підготовка здобувачів вищої освіти з ступенем вищої освіти «магістр» за спеціалізацією «Управління судновими технічними системами і комплексами» передбачає:

- виконання вимог стандартів компетентностей, встановлених у розділі A-III/2 Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками;
- часткове виконання вимог щодо практичної підготовки, встановлених правилом III/1 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками (у випадку відсутності у здобувача вищої освіти необхідного плавального стажу у повному обсязі).

Виконання вимог стандартів компетентності, встановлених правилами III/2 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками забезпечується використанням в освітній програмі рекомендацій Міжнародної морської організації (ІМО)

щодо змісту програми підготовки, викладених у Типовому (модельному) навчальному курсі IMO 7.02 «Chief Engineer Officer and Second Engineer Officer» («Старший та другий механік») на рівні необхідному для виконання обов'язків суднового механіка першого розряду в обсязі, необхідному для отримання звань командного складу морських суден згідно чинному Положенню про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння.

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти за освітньою програмою забезпечується Системою управління якістю Національного університету «Одеська морська академія», яка сертифікована відповідно вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2015 та державного стандарту ДСТУ ISO 9001:2015 у сферах освітньої діяльності (зокрема, підготовка магістрів); методичної, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності; практичної підготовки моряків та сприяння працевлаштуванню здобувачів освіти незалежною організацією ТОВ «Бюро Верітас Сертифікейшн Україна». Сертифікація забезпечує виконання вимог Стандарту вищої освіти щодо відповідності стандартам якості, встановленим правилом I/8 Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками.

4. ЗМІСТ ОСВІТИ

4.1. Компетентності та програмні результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні завдання в галузі суднової інженерії під час експлуатації суден морського та внутрішнього водного транспорту в звичайних та надзвичайних умовах, а також в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог; проводити дослідження, спрямовані на підвищення рівня технічної експлуатації суднових технічних системам і комплексів; використовувати нові концепції, теорії і методи у професійної сфері.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, критичного вибору, аналізу та синтезу наукових результатів в нових областях знань, безпосередньо не пов'язаних зі сферою діяльності.

ЗК2. Здатність збирати, обробляти з використанням сучасних інформаційних технологій і інтерпретувати необхідні дані для формування суджень з відповідних проблем.

ЗК3. Здатність освоювати та використовувати сучасні освітні технології.

ЗК4. Здатність до використання академічної іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.

ЗК5. Здатність виконувати імітаційне (комп'ютерне) моделювання й оптимізацію параметрів об'єктів морської (річкової) техніки на базі розроблених і наявних засобів дослідження й проектування, включаючи стандартні й спеціалізовані пакети прикладних програм.

ЗК6. Здатність до професійного росту, безперервного саморозвитку та самовдосконалення через уміння самостійно навчатися, вирішувати складні питання та розв’язувати актуальні завдання.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність управляти роботою механізмів рухової установки та здійснювати експлуатацію, спостереження, оцінку роботи та безпечне обслуговування рухової установки без обмеження її потужності, допоміжних механізмів і систем та пов'язаних з ними систем управління.

СК2. Здатність виконувати управління процесами генерації, перетворення та споживання енергії, які мають місце у технічних комплексах річкового та морського транспорту.

СК3. Здатність до забезпечення процесів діагностування технічного стану та прогнозування безаварійної і надійної роботи технічних комплексів суден морського та внутрішнього водного транспорту.

СК4. Здатність здійснювати управління експлуатацію електричного, електронного обладнання та систем управління.

СК5. Здатність забезпечити управління безпечним та ефективним технічним обслуговуванням та ремонтом суднових механізмів та систем.

СК6. Здатність до управління енергетичними ресурсами суден морського транспорту.

СК8. Здатність до планування заходів та керування судновим екіпажем для забезпечення живучості судна під час виникнення надзвичайних ситуацій.

СК9. Здатність здійснювати нагляд за виконанням заходів щодо охорони людського життя на морі, екологічності роботи суден та захисту морського середовища; контролювати виконання вимог національного та міжнародного законодавства в сфері мореплавства.

СК10. Здатність здійснювати техніко-економічне обґрунтування інноваційних проєктів.

СК11. Здатність до комунікації в усній і письмовій формах на державній і англійській мовах для рішення завдань професійної та наукової діяльності.

Програмні результати навчання

РН1. Спеціалізовані концептуальні знання у сфері морської інженерії на рівні новітніх досягнень.

РН2. Знання процедур керування процесами перетворення, розподілу та використання теплової, механічної та електричної енергії, що генерується на суднах морського та внутрішнього водного транспорту.

РН3. Уміння оцінювати ефективність роботи, виконувати спостереження за станом головного двигуна та підтримувати безпеку енергетичної рухової установки та допоміжних механізмів в процесі експлуатації.

РН4. Знання технології діагностування технічного стану, оцінювання рівня надійності та керування процесом ремонту суден морського та внутрішнього водного транспорту, їх технічних комплексів та систем.

РН5. Знання методів визначення оптимальних параметрів систем автоматичного регулювання та дистанційного управління енергетичними установками суден морського та внутрішнього водного транспорту.

РН6. Уміння здійснювати управління електронним та електричним обладнанням енергетичних установок, механізмів та пристроїв суден морського та внутрішнього водного транспорту.

РН7. Уміння здійснювати контроль за виконанням вимог міжнародних і вітчизняних нормативно-правових актів, що висуваються відносно безпеки людського життя на морі та охорони довкілля.

РН8. Уміння здійснювати управління та забезпечувати функціювання систем та допоміжного обладнання суден морського та внутрішнього водного транспорту згідно вимог міжнародних конвенцій та класифікаційних товариств.

РН9. Уміння забезпечити експедирування, постачання та агентування суден морського транспорту відповідно до комерційної діяльності судноплавної компанії та згідно до вимог міжнародних конвенцій та класифікаційних товариств.

РН10. Уміння організовувати навчання з боротьби з пожежею, проводити тренувальні заняття із залишення судна та поводитися з рятувальними засобами індивідуального захисту, рятувальними шлюпками, плотами та черговими шлюпками, пристроями та засобами для їхнього спуску на воду, а також обладнанням для них.

РН11. Уміння приймати оптимальні рішення під час керування виробничою діяльністю з урахуванням вимог якості, надійності й вартості, а також строків виконання, безпеки життєдіяльності та екологічної безпеки.

РН12. Уміння організовувати збір інформації, узагальнювати й аналізувати її щодо технічного стану, екологічних і теплотехнічних експлуатаційних характеристик суднових енергетичних об'єктів, розробляти рекомендації з їхнього вдосконалення.

РН13. Знання методів розвитку інформаційного забезпечення енергетичних установок як об'єктів керування складними ергатичними системами.

РН14. Уміння здійснювати імітаційне моделювання, дослідження й оптимізацію параметрів об'єктів на базі розроблених і наявних засобів дослідження й проектування, включаючи стандартні й спеціалізовані пакети прикладних програм.

РН15. Знання інструментів Європейського простору вищої освіти та основ педагогічної діяльності.

РН16. Уміння використовувати державну та англійську мову для спілкування, складання ділових листів, технічної та звітної документації, опису результатів наукових досліджень та складання наукових доповідей.

Набуття здобувачами освіти визначених компетентностей та програмних результатів навчання забезпечується відповідними компонентами освітньої програми (навчальними дисциплінами, практиками тощо).

4.2. Методи демонстрації компетентностей (результатів навчання) та критерії оцінювання

Демонстрація передбачених освітньою програмою компетентностей та програмних результатів навчання здійснюється різними методами поступово протягом періоду навчання під час поточного та семестрового контролю шляхом підтвердження досягнення результатів навчання за кожним компонентом освітньої програми (навчальною дисципліною).

Методи демонстрації результатів навчання та критерії оцінювання за навчальними дисциплінами визначаються у робочих програмах відповідних навчальних дисциплін.

Форми семестрового контролю за навчальними дисциплінами визначаються у навчальному плані.

4.3. Відомості про розподіл загального навчального навантаження освітньої програми

№ з/п	Компоненти освітньої програми	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти (кредити ЄКТС)
1.	Обов’язкова частина	80
2.	Вибіркова частина	10
	Всього за весь термін навчання	**90**

4.4. Компоненти освітньої програми
Перелік компонентів освітньої програми

Код	Компоненти освітньої програми	Кредити ЄКТС
1. Обов'язкова частина		
М02001В	Ділова та наукова англійська мова	5
М02057В	Інструменти Європейського простору вищої освіти	3
М02066В	Математичне моделювання енергетичних процесів	3
М02062В	Методи наукових та експериментальних досліджень	3
М02069В	Дослідницький практикум	6
М02061В	Автоматизація та управління судновими енергетичними системами	3
М02063В	Екологічна безпека та альтеративні джерела енергії	3
М02065В	Цифрові технології та штучний інтелект у технічному менеджменті суден	4
М02067В	Управління енергетичними ресурсами суден морського транспорту	3
М02055В	Контроль відповідності суден міжнародним вимогам безпечної експлуатації	4
М02056В	Організація безпечної професійної діяльності в умовах виробничих ризиків	3
М02058В	Надійність суднових пропульсивних комплексів і технологія судноремонту	5
М02059В	Оптимізація процесів перетворення енергії суднових силових установок	5
М02060В	Управління технічною експлуатацією флоту	4
М02071В	Управління експлуатацією суднових електроенергетичних систем	3
М02064В	Управління судновими екіпажами у надзвичайних умовах	3
М02068В	Стажування	4
М02070В	Виконання дипломної роботи	16
	Всього	**80**
	2. Вибіркова частина	
	Освітні компоненти за довільним вибором	**10**
	Всього	**10**
	Загальна кількість	**90**

*) Здобувач обирає вибіркові освітні компоненти з Переліку вибіркових освітніх компонентів, затвердженого вченою радою НУОМА обсягом до 10 кредитів ЄКТС.

Обсяг навчального навантаження визначений у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). 1 кредит ЄКТС

включає 30 годин навчальної роботи. Розподіл загального обсягу навчального навантаження за видами навчальної роботи наводиться у навчальному плані та робочому навчальному плані.

Опис вибіркової частини

Вибіркова частина освітньої програми обсягом 10 кредитів ЄКТС передбачає вивчення навчальних дисциплін, які здобувач самостійно обирає з Переліку вибіркових освітніх компонентів, затвердженого вченою радою Національного університету «Одеська морська академія».

Вибіркові освітні компоненти забезпечують можливість поглиблення професійної підготовки за спеціальністю (спеціалізацією), набуття додаткових компетентностей і результатів навчання відповідно до індивідуальних освітніх потреб та професійних інтересів здобувача, зокрема у сферах майбутньої професійної, наукової та викладацької діяльності.

Самостійний вибір освітніх компонентів сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії здобувача з урахуванням його професійних планів і напрямів подальшого розвитку.

Вибір освітніх компонентів здійснюється відповідно до встановленого в НУОМА порядку та з урахуванням особливостей процедури вибору, визначених внутрішніми нормативними документами навчально-наукового інституту інженерії.

Опис практичної підготовки

Здобуття практичних навичок необхідних для подальшої професійної діяльності здійснюється:

1) на лабораторному та тренажерному обладнанні машинного відділення, яке здатне відтворювати систему головних та допоміжних механізмів, відповідно до розділу B-I Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками та забезпечує набуття навичок з:

- управління інформаційними системами технічного забезпечення суден;
- управління ризиками виникнення та розвитку небезпечних факторів та запобігання небезпечних наслідків діяльності на суднах річкового та морському транспорту;
- управління морехідними якостями судна під час зміни зовнішніх умов та збурень;
- управління розвитком критичних ситуацій під час сталих та змінних режимів роботи пропульсивного комплексу річкового та морського транспорту;
- управління процесами генерації, розподілу та використання електричної енергії;

2) під час дослідницького практикуму на суднах морського та внутрішнього водного транспорту або в навчальних (наукових) лабораторіях;

3) в період стажування на транспортних суднах українських і іноземних компаній або на підприємствах, в організаціях та установах (зокрема наукових).

Практична підготовка здобувачів у вигляді дослідницького практикуму є складовою обов'язкової частини освітньої програми обсягом 6 кредитів ЄКТС. Метою дослідницького практикуму є проведення наукових досліджень, пов'язаних з темою дипломної роботи магістра.

Практична підготовка здобувачів у вигляді стажування є складовою обов'язкової частини освітньої програми обсягом 4 кредити ЄКТС. Метою стажування є підвищення професійного або наукового-педагогічного рівня для подальшого розвитку та працевлаштування.

Здобувачі, які отримали запрошення від судноплавної або крюїнгової компанії для проходження стажування на борту судна у строки, що не збігаються з графіком освітнього процесу, можуть бути переведені на індивідуальний графік навчання.

Матриця відповідності компонентів освітньої програми програмним компетентностям

Матриця відповідності компонентів освітньої програми програмним компетентностям наведено у додатку 1.

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

Матриця відповідності компонентів освітньої програми програмним результатам навчання наведено у додатку 2.

Інформація про послідовність вивчення компонентів освітньої програми / структурно-логічна схема

Послідовність вивчення компонентів освітньої програми для денної та заочної форм навчання наведена у додатку 3.

4.5. Викладання, навчання та оцінювання

Основні форми та методи викладання і навчання

Освітній процес здійснюється за такими формами викладання та навчання як:

- навчальні заняття (лекції, лабораторні та практичні заняття, консультації);
- самостійна робота (засвоєння частини навчального матеріалу навчальної дисципліни та виконання індивідуальних завдань (реферати, контрольні роботи, розрахунково-графічні роботи та курсовий проект, дипломна робота);

- практична підготовка (стажування, дослідницький практикум);
- контрольні заходи (поточний та семестровий контроль).

Форми викладання та навчання за окремими навчальними дисциплінами, що передбачені навчальними планами, визначаються в робочих програмах навчальних дисциплін.

Поєднання навчання і дослідження

Поєднання навчання і наукових досліджень здійснюється здобувачами через проведення наукових пошуків, аналізу та узагальнення сучасних досліджень і технічних інновацій з метою розгляду актуальних науково-технічних проблем, аналізу об'єкта дослідження, обґрунтування технічних та/або управлінських рішень під час вивчення окремих компонентів освітньої програми, проведення дослідницького практикуму, виконання розрахунково-графічних робіт, курсового проекту, дослідницького практикуму та кваліфікаційної роботи магістра. Результати наукових досліджень, за бажанням здобувача, можуть бути представлені на І та ІІ етапах Всеукраїнського конкурсу наукових студентських робот.

Дослідницький практикум передбачає проведення наукових досліджень в умовах професійної діяльності або в дослідницьких лабораторіях під керівництвом науково-педагогічних працівників НУОМА за тематикою науково-дослідних робіт випускових кафедр. Результати дослідницького практикуму можуть використовуватися під час виконання кваліфікаційної роботи магістра. Здобувачі можуть за власним бажанням представляти результати наукових досліджень на конкурсах студентських наукових робіт, наукових і науково-практичних конференціях, а також публікувати їх у матеріалах конференцій та наукових виданнях.

Науково-дослідна діяльність здобувачів, підготовка та представлення її результатів, зокрема під час виконання кваліфікаційної роботи, здійснюються з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Форми оцінювання

Оцінювання здійснюється за результатами:
- виконання лабораторних та практичних занять;
- проведення усних та письмових екзаменів;
- проведення заліків;
- виконання рефератів та розрахунково-графічних робіт;
- виконання та захист курсових проектів.

Форми оцінювання за окремими навчальними дисциплінами визначаються навчальним планом. Методи оцінювання визначені в робочих програмах навчальних дисциплін.

Викладання, навчання та оцінювання результатів навчання здійснюються з дотриманням принципів академічної доброчесності

відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних документів НУОМА.

Форми атестації здобувачів вищої освіти

Освітньою програмою передбачені наступні формами атестації здобувачів вищої освіти:

- з навчальних дисциплін – екзамен, залік;
- з практичної підготовки – залік.

Підсумкова атестація здійснюється у формі публічного відкритого захисту кваліфікаційної роботи – дипломної роботи магістра.

Кваліфікаційна робота передбачає поглиблене осмислення науково-прикладного завдання та його розв'язання, що відображається в розробці інноваційних пропозицій у певній сфері виробництва та рекомендацій щодо їх упровадження за результатами самостійно проведених теоретичних та практичних досліджень.

Під час атестації можливе проведення спільних засідань екзаменаційної комісії закладу вищої освіти та державної кваліфікаційної комісії, яка створюється відповідно до Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і річкового транспорту.

4.6. Працевлаштування та подальше навчання

Працевлаштування

Освітня програма спрямована на набуття компетентностей та результатів навчання, необхідних для працевлаштування випускників на суднах та підприємствах річкового та морського транспорту на посадах, які визначені класифікатором професій ДК 003:2010 та довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників: Випуск 67 «Водний транспорт» та пов'язані із управлінням експлуатацією суден та їх систем, управління операціями суден, забезпеченням безпеки судноплавства зокрема посади механіка першого розряду*, суперінтенданта**; Випуск 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності», зокрема головний механік, інженер-дослідник, інженер з науково-технічної інформації, інженер із стандартизації, а також займати посади педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів, зокрема, посаду асистента.

*) До зайняття посад осіб командного складу морських суден допускаються особи, які мають відповідні звання, встановлені Положенням про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і річкового транспорту.

У випадку внесення змін до Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння освітні програми можуть спрямовуватись

на здобуття й інших професійних кваліфікацій, пов'язаних із забезпеченням безпеки судноплавства та експлуатацією флоту.

**) Зайняття посади можливе за умови відповідності вимогам щодо стажу роботи за професією в галузі технічної експлуатації та ремонту суднового устаткування.

Подальше навчання

Доступ до навчання за освітніми програмами третього рівня вищої освіти.

5. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Кадрове забезпечення

Науково-педагогічні та педагогічні працівники, які забезпечують реалізацію освітньої програми, мають кваліфікацію, що відповідає спеціальності та освітнім компонентам, викладання яких вони забезпечують, а також належний рівень наукової та професійної активності відповідно до вимог чинних Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Кваліфікація викладачів за освітніми компонентами циклу професійної та практичної підготовки та керівників практичної підготовки здобувачів задовольняє вимогам, встановленим правилом I/6 «Підготовка та оцінка» Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками для осіб, які відповідають за підготовку та оцінку.

До викладання освітніх компонентів циклу професійної та практичної підготовки освітньої програми додатково залучаються професіонали-практики, які мають кваліфікацію старшого механіка морського судна з головною руховою установкою потужністю 3000 кВт або більше.

Забезпечення викладання освітніх компонентів, що передбачають набуття практичної підготовки на тренажерах, здійснюється науково-педагогічними та педагогічними працівниками, які мають професійну кваліфікацію згідно вимог Міжнародної Конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками, що підтверджується наявністю відповідних дипломів та сертифікатів.

5.2. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітньої програми

Для опанування освітньої програми використовується наступне навчально-методичне та інформаційне забезпечення:

- підручники, навчальні посібники;
- вітчизняні та закордонні фахові періодичні видання;
- система дистанційного доступу до навчально-методичних та інформаційних матеріалів НУОМА.

5.3. Матеріально-технічне забезпечення освітньої програми

Матеріально-технічне забезпечення освітньої програми включає: мультимедійні та інтерактивні класи, комп'ютерні класи з прикладним програмним забезпеченням, лабораторії, тренажерне устаткування (включно із базою тренажерних центрів), бібліотеку та читальний зал, спеціалізовані аудиторії з підключенням до Інтернету.

Для набуття спеціальних (фахових) компетентностей та відповідних результатів навчання використовуються:

Лабораторії, які призначені для підготовки та наукових досліджень щодо:

- управління технічним використанням суднових технічних засобів, їх обслуговуванням та ремонтом;
- моделювання запуску та управління експлуатацією механізмів з різними ситуаціями в машино-котельному відділенні;
- використання засобів автоматизації холодильних установок і систем кондиціювання повітря;
- експлуатації електромеханічних систем та суднового високовольтного обладнання.

Тренажери, які призначені для отримання практичної підготовки щодо:

- управління експлуатацією суднових двигунів на базі використання комп'ютерних симуляторів машинного відділення фірми TRANSAS тип - ERS4000;
- автоматизації електроенергетичних процесів і алгоритмів управління суднової електростанції, а також для отримання практичних навиків по оперативному управлінню електроенергетичною установкою;
- управління безпечною роботою суднової енергетичної установки з використанням повномасштабних тренажерів машинного відділення: фірми Kongsberg з головним двигуном Wartsila RT-Flex, HAVEN LSS-3 фірми HAL та фірми Kongsberg - Dieselsim.

6. АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Національна академічна (кредитна) мобільність

Національна академічна кредитна мобільність є можливою для здобуття загальних компетентностей на основі угод з іншими закладами вищої освіти України.

Міжнародна академічна (кредитна) мобільність

Міжнародна академічна кредитна мобільність здійснюється на основі угод про академічну мобільність з морськими закладами вищої освіти інших країн.

Навчання іноземних здобувачів вищої освіти

Іноземні громадяни навчаються на загальних умовах із дотриманням чинного законодавства щодо перебування іноземних громадян в Україні.

Визнання попередніх результатів навчання

Визнання попередніх результатів навчання здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання Національного університету «Одеська морська академія».

Визнання результатів навчання, які є складовими мінімальних стандартів компетентності, встановлених у Кодексі з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками, здійснюється за наявності підтвердженої інформації щодо виконання вимог Міжнародної конвенції з підготовки і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками, у закладі вищої або фахової передвищої освіти, де здобувач навчався раніше.

Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України «Про освіту».
2. Закон України «Про вищу освіту».
3. Закон України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX.
4. Міжнародна конвенція про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року.
5. Кодекс з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками (Додаток до Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року).
6. Закон України «Про приєднання України до Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року». Відомості Верховної Ради України, 1996, № 50, ст. 284.
7. Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 р. № 1499.
8. Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт», за якими здійснюється формування та розміщення державного замовлення: наказ Міністерства освіти та науки України від 01.02.2019 р. № 112. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20 лютого 2019 р. за № 175/33146.
9. Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Одеська морська академія» №2-03-1.
10. Положення про освітні програми та навчальні плани №2-03-9.
11. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності: постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365).

12. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010: наказ Держспоживстандарту України від 28 липня 2010 р. № 327. Чинний від 01.11.2010 р.

13. Міжнародна стандартна класифікація професій 2008 (ISCO-08): рекомендована Міжнародною конференцією статистики праці Міжнародного бюро праці, 2008 р.

14. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників, Випуск 67 «Водний транспорт».

15. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників, Випуск 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності».

16 A Tuning Guide to Formulating DegreeProgramme Profiles Including Programme Competences and Programme Learning Outcomes. Bilbao, Groningen and The Hague, 2010. – 97 p.

Додаток 1

Матриця відповідності компонентів освітньої програми програмним компетентностям

Назва компонентів освітньої програми	Компетентності																
	Загальні компетентності						Спеціальні (фахові) компетентності										
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11
Ділова та наукова англійська мова				+													+
Контроль відповідності суден міжнародним вимогам безпечної експлуатації						+									+		
Організація безпечної професійної діяльності в умовах виробничих ризиків						+					+		+		+		
Інструменти Європейського простору вищої освіти	+		+														
Надійність суднових пропульсивних комплексів і технологія судноремонту							+		+		+						
Управління технічною експлуатацією флоту							+	+			+					+	
Оптимізація процесів перетворення енергії суднових силових установок							+	+									
Управління експлуатацією суднових електроенергетичних систем							+	+		+	+						
Автоматизація та управління судновими енергетичними системами							+			+							
Методи наукових та експериментальних досліджень	+	+															
Екологічна безпека та альтеративні джерела енергії								+							+		

Назва компонентів освітньої програми	Компетентності																
	Загальні компетентності						Спеціальні (фахові) компетентності										
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11
Управління судновими екіпажами у надзвичайних умовах													+	+	+		
Цифрові технології та штучний інтелект у технічному менеджменті суден	+	+									+						
Математичне моделювання енергетичних процесів	+				+												
Управління енергетичними ресурсами суден морського транспорту		+		+							+	+					+
Дослідницький практикум	+	+		+	+	+											+
Стажування		+	+	+		+											+
Виконання дипломної роботи	+	+	+	+	+	+									+		+

Додаток 2

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	Компоненти освітньої програми																	
Програмні результати навчання	**M02001B**	**M02055B**	**M02056B**	**M02057B**	**M02058B**	**M02060B**	**M02059B**	**M02071B**	**M02061B**	**M02062B**	**M02063B**	**M02064B**	**M02065B**	**M02066B**	**M02067B**	**M02068B**	**M02069B**	**M02070B**
РН1					+	+		+	+		+		+			+		+
РН2							+	+	+									
РН3					+		+		+									
РН4					+										+			
РН5								+	+									
РН6								+										
РН7		+	+			+					+							
РН8					+	+							+					
РН9															+			
РН10												+						
РН11		+	+			+									+			
РН12			+				+	+		+			+			+	+	+
РН13													+		+			
РН14								+		+				+		+	+	+
РН15				+														
РН16	+					+												

Додаток 3

Послідовність вивчення компонентів освітньої програми

1 СЕМЕСТР	2 СЕМЕСТР	3 СЕМЕСТР
Ділова та наукова англійська мова · **3 ЄКТС**	Ділова та наукова англійська мова · **2 ЄКТС**	Математичне моделювання енергетичних процесів · **3 ЄКТС**
Екологічна безпека та альтернативні джерела енергії · **3 ЄКТС**	Інструменти Європейського простору вищої освіти · **3 ЄКТС**	Методи наукових та експериментальних досліджень · **3 ЄКТС**
Цифрові технології та штучний інтелект у технічному менеджменті суден · **4 ЄКТС**	Управління енергетичними ресурсами суден морського транспорту · **3 ЄКТС**	Дослідницький практикум · **6 ЄКТС**
Автоматизація та управління судновими енергетичними системами · **3 ЄКТС**	Управління технічною експлуатацією флоту · **4 ЄКТС**	Стажування · **2 ЄКТС**
Контроль відповідності суден міжнародним вимогам безпечної експлуатації · **4 ЄКТС**	Управління експлуатації суднових електроенергетичних систем · **3 ЄКТС**	Виконання дипломної роботи · **16 ЄКТС**
Надійність суднових пропульсивних комплексів і технологія судноремонту **5 ЄКТС**	Управління судновими екіпажами у надзвичайних умовах · **3 ЄКТС**	
Організація безпечної професійної діяльності в умовах виробничих ризиків · **3 ЄКТС**	Стажування · **2 ЄКТС**	
Оптимізація процесів перетворення енергії суднових силових установок · **5 ЄКТС**	Освітні компоненти вибіркової частини **10 ЄКТС**	

Реєстр
змін освітньої програми

Рішення вченої ради НУ ОМА від «___»_____20___р. протокол №___ та/або наказ ректора від «___»_____20___р.	Стислий опис змін*	Підпис керівника інституту або відокремленого підрозділу
Рішення вченої ради НУОМА від 28 квітня 2022р. протокол №9	Внесені зміни за результатами моніторингу протягом 2021/2022 навчального року: 1. Змінено назву обов'язкового освітнього компонента «Вища освіта України і Болонський процес» на «Інструменти Європейського простору вищої освіти» з метою актуалізації назви відповідно до змісту дисципліни та сучасної термінології у сфері вищої освіти. 2. Виключено загальну компетентність ЗК2 із переліку компетентностей, формування яких забезпечує освітній компонент «Філософія і психологія вищої освіти», у зв'язку із забезпеченням її формування іншими освітніми компонентами ОПП. 3. У п. 1.7 ОПП уточнено мови викладання: «Українська та англійська мови». 4. Актуалізовано перелік нормативних документів, на яких ґрунтується освітня програма, шляхом уточнення посилання на Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 365).	
Рішення вченої ради НУОМА від 27 квітня 2023р. протокол №8	Внесені зміни за результатами моніторингу протягом 2022/2023 навчального року: 1. В пп.3.4, 4.6 та в Переліку нормативних документів…(стор.19) внесені зміни, що пов'язані із переглядом та затвердженням постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 р. № 1499 оновленої редакції Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядок їх присвоєння, зокрема оновлено відповідне нормативне посилання в переліку документів, на яких ґрунтується освітня програма (сторінки 7, 16). 2. В пп.4.3, пп.4.4 та Додаток 3 – змінений обсяг освітніх компонентів: Моніторинг та виконання вимог міжнародних морських конвенцій» (збільшення з 2 до 3 кредитів ЄКТС) та «Управління судновим екіпажем у надзвичайних умовах» (зменшення з 3 до 2 кредитів ЄКТС). Підстава – рапорт завідувача кафедри щодо внесення змін до освітньої програми.	

Наказ ректора НУОМА від 22 січня 2024 р. № 39	Внесено зміни до складу робочої (проектної) групи відповідно до наказу ректора (сторінка 3)	
Рішення вченої ради НУОМА від 25 квітня 2024р. протокол №9	Внесені коди освітніх компонентів відповідно до Реєстру освітніх компонентів: п.4.4 (сторінки 11-12), додаток 2 (сторінки 23), додаток 3 (сторінки 24).	
Наказ ректора НУОМА від 01 жовтня 2024 р. № 341	Внесені зміни до складу робочої (проектної) групи відповідно до наказу ректора (сторінка 3)	
Рішення вченої ради НУОМА від 24 квітня 2025 р. протокол №8	Зміни до освітньо-професійної програми та навчального плану 2025 року набору внесено на підставі рекомендацій робочої (проєктної) групи з розроблення та моніторингу ОПП: 1. Зменшено обсяг вибіркової частини освітньої програми з 23 до 12 кредитів ЄКТС відповідно до положень статті 62 Закону України «Про вищу освіту» щодо спеціальностей, які передбачають доступ до професій із додатковим регулюванням. Вибіркові освітні компоненти розподілено між першим, другим і третім семестрами обсягом 3, 7 і 2 кредити ЄКТС відповідно. 2. Посилено практичну та дослідницьку підготовку шляхом перерозподілу навчального навантаження й визначення обсягу освітніх компонентів «Стажування» (5 кредитів ЄКТС, другий семестр) та «Дослідницький практикум» (5 кредитів ЄКТС, із них 1 кредит – другий семестр, 4 кредити – третій семестр). 3. Збільшено обсяг освітнього компонента «Філософія і психологія вищої освіти» з 1 до 2 кредитів ЄКТС. 4. Запроваджено освітній компонент «Експедирування, постачання, агентування та управління енергетичними ресурсами суден морського транспорту» обсягом 2 кредити ЄКТС у другому семестрі з метою посилення підготовки до виконання професійних функцій старшого механіка судна та суперінтенданта. 5. Перенесено викладання освітнього компонента «Автоматизація процесів управління судновими енергетичними установками» (2 кредити ЄКТС) із другого до першого семестру для забезпечення узгодженості структурно-логічної схеми освітньої програми.	
Наказ в.о. ректора НУОМА від 22 вересня 2025 р. № 324	Внесені зміни до складу робочої (проектної) групи відповідно до наказу ректора (сторінка 3).	

Рішення вченої ради НУ ОМА від «___»_____20___р. протокол №___ та/або наказ ректора від «___»_____20___р.	1. Оновлено структуру та зміст освітньо-професійної програми з метою посилення професійної, управлінської та дослідницької підготовки здобувачів. 2. Переглянуто перелік обов'язкових освітніх компонентів, уточнено їхні назви, зміст та обсяги. Оновлено зміст окремих освітніх компонентів і запроваджено нові, спрямовані на застосування цифрових технологій і штучного інтелекту, забезпечення відповідності суден міжнародним вимогам, управління безпекою професійної діяльності та технічною експлуатацією суден. 3. Скореговані компетентність СК6 та результат навчання РН9 за результатами перегляду змісту та актуалізації вимог до компетентностей і результатів навчання здобувачів вищої освіти. 4. Посилено дослідницьку складову освітньої програми: збільшено обсяг дослідницького практикуму з 5 до 6 кредитів ЄКТС та виконання кваліфікаційної роботи магістра з 6 до 16 кредитів ЄКТС. Обсяг стажування зменшено з 5 до 4 кредитів ЄКТС. 5. Змінено співвідношення обов'язкової та вибіркової частин освітньої програми: обсяг обов'язкової частини збільшено з 78 до 80 кредитів ЄКТС, вибіркової – зменшено з 12 до 10 кредитів ЄКТС. Опанування вибіркових освітніх компонентів передбачено в другому семестрі обсягом 10 кредитів ЄКТС для забезпечення процедури їх вибору.	

*) Наводиться стислий опис змін до опису освітньої програми, складу робочих (проектних) груп тощо